

נדב ברה נא

הגיליון השבועי לתורה וחסידות של קהל עדת חסידי נדבורנה | יו"ל ע"י מרכז מוסדות נדבורנה בארה"ק

להאיר את הימים

ימי הספירה הנעלים הולכים ונשלמים להם בזה אחר זה, והנה עוד מעט קט כבר יעמדו רגלינו בשערי זמן מתן תורתנו, לשם יצפה כל לב ישראל כעבד ישאף צל.

בכל יום אנו מתקרבים אל היום הנכסף שבו פסקה זוהמתן של ישראל במועד צאתם ממצרים, ונעשים ראויים ומוכנים יותר לקבלת התורה. כל ספירה מקרבת ומכינה את האדם, הן מצד עבודתו בפועל בתיקון המידות בימים אלו, והן מצד עצם ההשתוקקות והציפייה, שבה לבד יש כדי להכין ולרומום.

והשאלה ידועה מפי ספרים וסופרים: למה נתייחד סדר הספירה באופן של מניין עולה, החל מיום אחד ועד תשעה וארבעים יום, הן מדרך המצפים לקראת איזה זמן נחשק, שהם מונים בכל עת את מניין הימים שעוד נותרו עד להגיע העת הנכסף, אם כן לכאורה היה מן הראוי למנות את מניין הימים הנכנסים, להזכיר בכך כמה ימים עוד נותרו לנו עד ליום הגדול?

אלא מבארים רבותינו מאורי החסידות כי הוראה גדולה יש כאן בעבודת הבורא העיקר אינו 'להגיע את התכלית', אלא העבודה והדרך עצמם - הם העיקר! כאשר איש ישראל שם לדרך פעמיו ומתחיל לעלות במסילה העולה בית ק-ל, יידע שהדרך עצמה היא העיקר, כל פסיעה ועליה קטנה שהוסיף היא עולם ומלואו. ולכן מברכים בכל יום ברכה נוספת על מצוות ספירת העומר, שכן כל יום היא עבודה חדשה ועיקר גדול בפני עצמו - לעלות עוד ולהוסיף איזה דבר, ואפילו מועט, לעומת היום הקודם.

זאת ועוד, ככל שמתקרבים למעלה כך בהכרח מתרחקים מלמטה, חו הרי עבודה גדולה ויקרה כל כך! להתרחק מהשפלות והגנמיכות! להתרום מעל קרקע החומר העכור - ולהתעלות. לכן אנו מונים את הימים היוצאים, לחזק עצמנו בכל יום ויום שבו זכינו להתרחק עוד מטומאת מצרים. כל חיזוק והתגברות היא אוצר בפני עצמו, ואנו מונים אותם אחד לאחד כדרך שמונים אבנים טובות ומרגליות.

וכיון שכך, אף אם לב האיש הנלבב מתמרמר בקרבו לנוכח השבועות שחלפו עברו, ומיעוט העבודה שנעשתה בהם, מצווה עדיין לאחוז בכוח בכל יום שנותר, ולנסות להתעלות בו ולו במשהו. כך הרי פירש הרה"ק מקוהניץ ז"ע את הכתוב "עד ממחרת השבת השביעית" - עד הרגע האחרון ממש, כל עוד נשאר אפילו יום אחד בלבד לימי הספירה, 'תספרו חמישים יום' - תוכלו להאיר באמצעותו (תספרו מלשון ספיר ויהלום) את כל חמישים הימים שעברו, ולעשותם חטיבה אחת של אור.

בעזרת ש"ת שנת תש"פ לפ"ק
פרשת בוד בוזקתי

גיליון תק"כ

צאה"ש	הרה"ג	בני ברק
8:45	7:09	בני ברק
8:47	6:54	ירושלים
8:47	6:54	ביתר
8:49	7:02	צפת
8:46	7:02	אלעד
8:46	7:10	קרית גת

הארה ממשנתו הטהורה של
כ"ק מרן רבינו ה"באר יעקב" זע"א

מן הבאר

זמני המנוחה עניינם להרבות בהם בעסק התורה

לך ושבת שמו שהם בטלים ממלאכתם ויכולין לעסוק בך".

והנה ענין זה שייך גם במצות שמיטה, כמ"ש החיד"א ז"ל בספרו חומת אגן לבאר טעם מצוה זו, עפ"י מה דאיתא בגמרא (ברכות לה:): "אמר להו רבא לרבנן במטותא מנייכו ביומא דניסן וביומא דתשרי לא תתחזו קמאי כי היכי דלא תטרדו במזונייכו כולא שתא". ונמצא ששתי חדשים בכל שנה בטלים מן הלימוד, ולזה נצטוו שמיטה שנה אחת י"ב חודש, תמורת השני חדשים שבטלו בכל השנה מהשש שנים אשר יחדיו הם עולים לסך י"ב חודש, ובי"ב חדשי שנת השמיטה יעסוק בתורה ויפרע מה שביטל י"ב חדשים במשך השש שנים. עכדה"ק.

ולזה גופא כיון רש"י "שבת לה; לשם ה' כשם שנאמר בשבת בראשית", כשם ששבת נועדה לכך שתהיה מקודשת ללימוד התורה כמבואר מדברי המדרש, כמו"כ אף שבת הארץ עניינה להשלים עסק התורה. והדגיש רש"י ז"ל שהכל יהא לשם ה', כי עיקר מעלת עסק התורה הוא דוקא כאשר עוסקים בה לשם ה' בלי פניות.

ושבתה הארץ שבת לה; (כ"ה ב')

פירש"י, "שבת לה; לשם ה'; כשם שנאמר בשבת בראשית". והיינו דבשבת מצינו ג"כ הלשון (שמות כ. ט) "ויום השביעי 'שבת לה' אלוקיך", וללמדנו שבשניהם צריכה להיות הכוונה לשם ה'. אך עדיין צריכים אנו לדעת מהו הקשר המיוחד שבין שבת לשמיטה.

ונראה לומר, דהנה מודעת זאת שכל בריאת העולם הזה וכל העולמות הייתה בשביל שיקבלו ישראל את התורה, כדפירש"י עה"כ "בראשית ברא אלוקים, בשביל התורה ובשביל ישראל שנקראו ראשית", וכל קיום העולמות תלוי ועומד על בני ישראל העוסקים בתורה ומקיימים מצוותיה. ואף אלו העמלים על המחיה ועל הכלכלה וטרודים בששת ימי המעשה בפרנסתם, מ"מ בשבת קודש שאינם עוסקים במלאכתם, צריכים הם ללמוד ולהשלים בכך מה שלא עסקו בתורה בימי השבוע. וכן אמרו חז"ל במדרש (ב"ר יא, ח, הובא בטו"ח סי' ר"ז) "אמרה תורה לפני הקב"ה, רבונו של עולם, כשיכנסו ישראל לארץ זה רץ לכרמו זה רץ לשדהו תורה מה תהא עליה, אמר לה יש לי זוג שאני מזווג

דבר תורה מאוצר דברת קודשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מאוצר החיים

שבת לה' - שתהיה השביתה רק לשם שמיים

הארץ שבת לה; "לשם ה', כמו שנאמר בשבת בראשית". פ"י כשם שבשבת בראשית לא שייך לומר שהייתה שם שום צד של מנוחה ונופש כפשוטה כלפי מעלה, רק כולה לצורך גבוה כי כך עלתה במחשבה לפניו לקדש את יום השביעי, כך יש לשמור כל השבתות כולם לשם ה' וכן בשבת הארץ כו, יש לקיים כל פרוטותיה ודקדוקיה בדרך זו לעשות נחת רוח לבורא ית' בלבד, בלתי לה' לבדו.

ויש להוסיף עוד בזה, דהנה מצוות התורה מחולקות, יש מהן שאופן קיומם הוא בקום ועשה, כגון תפילין, ד' מינים ודומיה, ויש אשר דרך קיומם הוא בשב ואל תעשה כגון מצוות שביתה ממלאכה בשבת, שמיטת הארץ וכדו'. ובאה התורה ללמדנו שאף במצוות שדרך קיומם בשב ואל תעשה, שאינו עושה מאומה, אף בהם צריך לכוון בכל פרוטותיהן ודקדוקיהן לשם שמים בלתי לה' לבדו, כשם שמכווין קודם עשיית מצוות שדרך קיומם הוא במעשה בפועל. ולימוד זה יש ללמוד ממצוות שמיטה לכל המצוות שאופן קיומם בשב ואל תעשה.

ידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר (כ"ה א).

וברש"י, "מה ענין שמיטה אצל הר סיני והלא כל המצוות נאמרו מסיני, אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני אף כולן נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני".

וכבר נתקשו מפרשי התורה בזה, דעדיין תקשה מפני מה נבחרה מצווה זו דייקא ללמד על הכלל כולו שנאמרו מסיני, והלא כשם שמצווה זו נאמרה מסיני כך נאמרו כולם, ובמה נתייחדה דווקא זו ללמד על שאר כל המצוות שבתורה.

וביאר כ"ק אדמו"ר זי"ע, דעיקר הלימוד ממצוות שמיטה היא ללמדנו שכל המצוות צריכים לקיימם לשם שמים - לעשות נחת רוח לבית"ש, ולא לשום כוונה אחרת של הנאה וכדו'. ונלמד דבר זה ממצוות שמיטה, דהנה בשמיטת קרקעות יש מקום לבני אדם לחשוב שכדאי הדבר להשבית השדה מלגדל פירותיה אחת לכמה שנים, כדי להשיבח הקרקע ע"י שתנוח שנה אחת. לזה בא הכתוב במצווה זו ללמדנו שיש לקיים המצווה לשם שמים לעשות רצון קונו בלבד כי כן צווה הבורא ב"ה. זהו שפירש"י עה"כ "ושבתה

הלכות כבוד בית כנסת ובית מדרש

לאור קריאת מרן כ"ק אדמו"ר שליט"א

ללמוד ולשנן הלכות כבוד ביהמ"ד בתקופה זו לעודד ולחנן עבוד רחמי שמים למנוע משחית ומניפה ויאמר למלאך הרע הרף

את הפסוק האחרון בפרשתנו מבאר ומרחיב בעל ה"יראים" (מבעלי התוספות תלמיד רבינו תם) מה הם כללי מצוות התורה "ומקדשי תיראו" על פי המבואר בגמ' (יבמות ו:) תניא "ומקדשי תיראו" לא ממקדשי אתה ירא, אלא ממי שהזהיר על המקדש פירוש מהקדוש ברוך הוא השוכן במקדש, ואם כן לאו דווקא בכניסתו לבית המקדש אלא אף בכניסתו לבית הכנסת או לבית המדרש ינהג בהם מורא וכבוד, שמצינו בית הכנסת ובית המדרש שנקראו 'מקדש' דתניא (תורת כהנים - ויקרא כ"ו ל"א) "השמימות את מקדשיכם" לרבות בתי כנסיות ובתי מדרשות, ובמסכת מגילה (כ"ט.) מביא את הפסוק (יחזקאל י"א ט"ז) "ואהי לכם למקדש מעט בארצות אשר באו שם" אמר שמואל בר רב יצחק אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל, למדנו כשאמרה תורה "את מקדשי תיראו" שבתי כנסיות ומדרשות בכלל, ע"כ תוקף דבריו. נמצא שלדעת ה'יראים' חיוב השמירה על כבוד בית הכנסת ובית המדרש חיובה מראורייתא! וכן נקטו להלכה כמה וכמה מהפוסקים (מב"ט קרית ספר פ"א מהל' בית הבחירה ה"ד, וכן הכריע בשו"ת רב פעלים' [לבן איש חי] ח"ב סי' כ' ובשו"ת מהר"ץ דושינסקי ח"א סי' ט"ז, וכן משמע מהכריע במשנ"ב סי' קנ"א סק"א). אמנם הרבה פוסקים סוברים שהפסוק הינו 'אסמכתא בעלמא' וחיוב השמירה על כבוד בית הכנסת ובית המדרש הינו מדרבנן (ב"שדי חמד' כללים מערכת ב' אות מ"ג מביא את רשימת הפוסקים שסוברים כן וכ"כ בדברי חיים' ח"א סי' ג' וכן הכריע בשו"ת שבה"ל חלק ג' סי' י"ג וחלק ה' סי' כ"ה).

הם מפניו כל הארץ

הלכות והליכות הנהגת איש ישראל בבית כנסת ובית מדרש רבו פארתיו וכלשונו השו"ע (סי' קנ"א סעי' א') בתי כנסיות ובתי מדרשות אין נוהגין בהם קלות ראש כגון שחוק והתול ושיחה בטלה ואין אוכלים ושותים בהם ולא מתקשטים בהם ולא מחשבים בהם ולא נכנסים בהם בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים ואין מחשבים בהם חשבונות אלא אם כן הם של מצות כגון קופה של צדקה ופדיון שבויים ואין מספידים בהם אלא אם כן יהיה ההספד לאחד מגדולי העיר וכו' ועוד חזון למועד בגליונות הבאים נאריך בביאור הלכותיה, אך כיוון שראו גדולי ישראל צורך שבתי הכנסת יהיו מוקד המרכז של כל ייודי ובשהות ארוכה קשה להקפיד על כל הלכות בית הכנסת על כן נהגו ברוב בתי הכנסת בישראל לעשות 'תנאי' בבניית בית הכנסת שיוכלו ללמוד בבית הכנסת בלי להיכשל ח"ו בחוסר כבוד למקום, אך גם לאחר שנעשה תנאי בבניית בית הכנסת צריך וחיבים לשמור על כבוד בית המדרש ולא כל שימוש הותר בו, וכדלהלן.

התנאי

אם בשעת בנין בית הכנסת התנו להשתמש בבית הכנסת מותר להשתמש בו לצורכי מצווה בלבד כגון לאכול ולשתות בסעודות מצוה ולערוך שמחות מצוה כ'ברית מילה' 'פדיון הבן' ו'בר מצוה' ו'שבע ברכות' וכן שאר שמחות שיש צורך לעשותם בביהמ"ד כדי לא להטריח את הציבור ללכת למקום רחוק וכגון 'קידושא רבא' בשב"ק ו'שלום זכר' וכיוצא"ו, אך אכילה ושתיה של רשות אסור לאכול ולשתות בבית הכנסת אף אם עשו בבנייתו 'תנאי', ורבים מבתי המדרש במקומותינו נבנו על תנאי זה, ועל כן יש לשים לב שלא לאכול ושתות וקל וחומר שלא לנהוג בהם קלות ראש כל שהיא [ואף מי שרגיל בשטיבל / בית חסידים / קלויז לאכול ולשתות וכפי שיבואר לקמן, עליו לשים לב שכשנכנס לבית מדרש אחר שנבנה לשם בית מדרש אף שנבנה ב'תנאי' אסור לאכול ולשתות בו]. וזאת למודעי שאף שמסקנת והכרעת המשנ"ב שאפשר לסמוך על היתר ה'תנאי' דעת רבים מהפוסקים שאין התנאי מועיל בזמן שבית הכנסת עומד על תילו ורק אחרי חורבנו מתיר ה'תנאי' להשתמש במקום בית הכנסת, וכמו"כ סוברים שאין מועיל 'תנאי' לבתי כנסת שבארץ ישראל, וכן פסק השו"ע להלכה (סי' קנ"א סעי' י"א) ע"כ הרוצה להחמיר בדבר אין זה מן הנמנע.

הפולמוס סביב בניית המחיצה ב'היכל תורה'

קצרה היריעה ולא נשלמה המלאכה, בשבועות הקרובים בעו"ה יבואר מנהג צדיקים וגדולי הדורות ובפרט ההולכים בדרך אור שבעת הימים מרן הבעש"ט זיע"א שלא לבנות את בית הכנסת לשם 'בית מדרש' אלא רק לשם 'שטיבל', 'בית חסידים', 'קלויז' או 'היכל תורה' וכדו'. וא"י יבואר נימוקם וטעמיהם. בנוסף, עם חינוכו של 'היכל התורה' במרכז מוסדותינו תוך העמדת מחיצה המחלקת חלק מבית המדרש עבור 'היכל התורה', נתעוררה שאלה הלכתית מהותית האם הדבר מותר, ועוד חזון למועד.

משנת הקהילה

פרשת בהר-בחוקותי // מסכת גיטין ח/א - לתוך קלתה

טעימת יינות בחנות מקומית לצורך קניה בחו"ל...

ר' נתחום מלמד טס מידי שנה למפעלי הבשר באורגוואי, שם משמש כמשגיח כשרות, אולם לא זונה את חשקת תורתו, ומלמד לצוות השוחטים את 'הדף היומי' מידי יום ביומו. ומכיון שחפץ לשמח הלומדים בעת ה'סיומים' בין ומשקה משובח, רגיל הוא טרם נסיעתו, להיכנס לחנות המשקאות בשכונתו, להתבונן במחירי היינות, להתפעל רגשית מפינת הטעימות... ואז עם המידע שבידו, רוכש הוא את המשקה בחצי מחיר ב'יזטי פרי'...

חמור עוון אונאת דברים במסחר, ואסור לשאול למוכר "בכמה אתה רוצה ליתן חפץ זה והוא אינו רוצה לקנותו כלל" (ערוה"ש חו"מ רכח/ב). אולם כשאינו מדבר מאומה עם המוכר רק מתבונן לעצמו... אולי מותר. כולל 'פינת הטעימות' שכידוע המשקאות שם על חשבון חברות הייצור [ולהם לא משנה היכן ירכוש את המוצר...]. או שמא עצם הכניסה לחנות יוצרת תקוות שווא בלב המוכר על 'עיסקא' רווחית, וגם זה ייחשב לאונאה.

שנינו (גיטין ח/א): "הזורק גט לאשתו והיא בתוך ביתה או בתוך חצירה ושם נפל הגט, הרי זו מגורשת אפילו שלא קבלתו בידה [כי חצר קונה כמו יד]. אולם זרקו לה (ונפל הגט) בתוך ביתו... אינה מגורשת. אא"כ זרק הגט לתוך... קלתה (ארגו כלי תפירה) אפילו שהכלי בביתו, הרי זו מגורשת".

מבואר במשנה שקנין 'חצר' אינו זוקק שטח קרקעי ב'טאבו', אלא גם 'פלי' (סל, תיק) יכול לשמש לקנין 'חצר'. אולם הגבילו חז"ל (בב"ב פה/א) בתנאי שהכלי נמצא בשטח המותר לשימוש הקונה. וכלשונו "פלי קונה פרשות מוכר, לא קנה", והוא הדין 'כלי מוכר ברשות קונה לא קנה', עד שיורשה לקנות בכלי. וכן הלכה (חו"מ ר/ג-ה), "דהרשות (ובעלות) הכלי מעכבים זה את זה (לקנין חצר)" (ערוה"ש שם/א).

ומכאן תמהו חז"ל (בב"ב שם, גיטין עח/א) כיצד מגורשת האשה בעת כניסת הגט לקלתה, הרי 'פלי קונה פרשות מוכר' הוא?!

שלל ביאורים נאמרו, ונפסק כנימוקו המורחב של 'רבי יוחנן' ש"מקום קלתה קניו לה", כי אין אדם מקפיד על כך. (כגון מזוודת האורח בבית מארחו...). אולם ביאור נוסף הוא "שהיה בעלה מוכר קלתות" (וגם הוא להלכה).

וביאר הריטב"א (בב"ב פה/ב ד"ה כגון) "וניחא ליה שיעמיד שם כל אדם קלתו, כדי ליישב חנותו". כלומר מוכר חנות מעונין 'ליישב חנותו' דהיינו שתהא מיושבת ומליאה בסחורה כדי שתראה חנות פעילה. ולכן מקנה הבעל לאשה את מקום 'קלתה'.

ושמא גם בענייננו: נוח לבעלים בדריסת הרגל של ר' נתחום בחנותו, כדי שתיראה כחנות פעילה מוצלחת ושוקקת לקוחות. [השאלה נפוצה בחנות כְּשִׁמְיָם בהם יש דוגמיות הרחה (קְסָטְר) של היצרנים. (ע"פ חשוקי חמד זבחים נד/ב)]

כמוכן אם טעימת היינות נעשית רק בפיקוח המוכר, מחשש של מגע 'מחללי שבת', ייאסר הדבר, כי מטריח את המוכר בעצמו. ואין הדברים אמורים אלא בסיוור ושימוש עצמאי. ובנוסף יש לדון בערבי חגים שבין כך החנות עמוסה בלקוחות.

תורת אבות

התקשרות לצדיקים

ואיש כי יקדיש את ביתו קודש לה' והעריכו הכהן בין טוב ובין רע כאשר יערוך אותו הכהן כן יקום. (כ"ז י"ד)

אפשר לרמוז בפסוק זה גודל מעלת הדיבוק לחכמים וצדיקי הדור, שהם העומדים לעזור לכל הבא ליטתה את נפשו לבא לתיקון הראוי, כאשר נשמע מפי קודשו של הרב הקדוש מראדושיץ זלה"ה שסיפר המעשה מהרב הקדוש ר' חייקא המדורא ז"ל, אשר למרות גודל הסיגופים אשר עשה לנפשו והתמדת הלימוד לנדד שינה מעיניו, עכ"ז לא מצא מרגוע לנפשו עד אשר זכה לבא אל הרה"ק סבא קדישא מוהר"ד בער ממעזריטש זלה"ה, ואז נגמר תיקונו. כי על האדם להתדבק אל הצדיק ולקבל הדרכתו והארותיו, ורק ע"כ יוכל לבוא אל שלימותו.

וזהו 'ואיש כי יקדיש את ביתו קודש', פי', האדם הרוצה לקדש את ביתו - זה הגוף, להיות קודש לה' ונדמה בעיניו כי ישר דרכו ואינו צריך עוד להסתפח בנחלת הצדיקים, לזה מורה התורה לנו דרך הנכונה, 'והעריכו הכהן' - הוא צדיק העובד השם באמת המכונה כהן לקל עליו, הוא ילמד לבנו דרכו בין טוב ובין רע להפריד הרע מן הטוב לדעת אנה יפנה, ו'כאשר יעריך אותו הכהן כן יקום' - לתיקון נפשו לבוא באמת לשלימות הנכון.

המצה שהצילה

הרה"ק רבי אליעזר זאב מקרעטשניף זי"ע

כ"ז אייר תש"ד

חזותו של האיש הצעיר שנכנס בצהרי היום אל בית מדרשו של הרבי, ר' אליעזר זאב מקרעטשניף זי"ע, העידה על מצוקה פנימית בה היה שרוי. הוא ביקש מהגבאי רשות להיכנס אל הצדיק לברכה, ומבוקשו ניתן לו. בעומדו לפני הרבי פתח בקול מודאג ורווי אימה, וסיפר כי אמש ביקרו בביתו שבאחד הכפרים הסמוכים אנשי החיל, והודיעו שמחר ישונו לקחתו יחד עם רבים נוספים, לשם גיוסם לצבא. ניתנה לו שהות של יומיים להכין לו צידה ולהיפרד ממשפחתו.

הימים היו ימי מלחמת העולם הראשונה, אפופת העשן והעקובה מדם, ולמותר לציין כי פחדו של הצעיר היה מוצדק למדי. שכן מרבית המגויסים שנשלחו אל החזית עד כה, לא שבו בחיים, רחמנא ליצלן. עמד אפוא האיש לפני הרבי בפיך ברכיים, וביקש ברכה איתנה מפי קודשו, שיזכה לשוב אל ביתו ואל משפחתו ולא יאונה לו רע.

הביט בו הצדיק בעיניו הרחימאיות, והחל להרעיף עליו צרור מלא ברכות נלבבות, יחד עם דברי חיזוק ואמונה.

"כי מלאכיו יצווה לך לשמורך בכל דרכיך! שמירה עליונה תלווה אותך על כל צעד ושעל, וגם כי תלך בגיא צלמוות לא תירא רע, כי השם יתברך עמך להצילך".

כך הוסיף הצדיק ודיבר על לבו דברי ניהומים וביטחון, עד שעשתונותיו של האיש שבו אליו ורוחו התחזקה קמעה. טרם לכתו פנה הרבי אל ארון שבפינת החדר, הוציא מתוכה מטפחת צרורה היטב, ושלה מתוכה פיסה קטנה של... מצה.

הרבי שב והתיישב במקומו, הושיט את חתיכת המצה לצעיר המשתאה, והורה:

"את פיסת המצה הזו, שהיא משיירי מצוות אפיקומן של פסח, תצרור היטב בבגדיך, ולא תלך צעד אחד בלעדיה! כל משך שהותך בחזית תהיה המצה שמורה בחיקך, ובעזרת השם תזכה בזכותה לשמירה עליונה".

נטל האיש את חתיכת המצה, הודה לרבי נרגשות ופנה לצאת ולשוב אל ביתו. חייב הוא למהר ולשוב בזמן, בטרם יוכרו כעריק ויענש קשות...

למחרת היום התייצב האיש בכיכר הכפר כמצווה, כאשר צרור קטן בלבד עמו, ובו טליתו ותפיליו ומעט דברי מאכל. המרכבה הגדולה התמלאה עד

כי אינם יודעים מימינם ומשמאלם, והם נאלצו בעל כורחם להיכנס אל תוך שטח האש ולנסות להתמודד עם התופת הניתכת מכל עבר. מפקד קצר רוח ציווה עליהם לחפור שוחה בידיהם, לשכב בתוכו ולירות החוצה לעבר האויב. ה'חיילים' הלא מנוסים נפגעו בהמוניהם, אך לאיש לא היה אכפת מכך. בערבו של יום כבר נעדרו עשרה אחוזים מה'פלוגה', והחיילים עלו על משכבם בלב חלול, אחוזי הלם וקהות חושים.

למחרת היום זרחה השמש במועדה, ויחד עם קרינה הראשונות החלו להישמע גם הדי ההפצצות ושריקות הכדורים. החיילים הוזנקו משנתם בלא רחמנות, ותיכף ומיד הושלכו אל תוך שדה הקרב, להשיב מלחמה שערה לאויב שמעבר לקו. יום קשה היה זה עבור שני הצדדים, ואבדות כבדות נרשמו במהלכה. מיודענו החייל היהודי נלחם כמיטב יכולתו מבוקר עד ליל, ורק בניסים מצא עצמו בערבו של יום חי ושלם, כשמרבית חבריו הנותרים פצועים בדרגה כזו או אחרת.

אולם אף הוא עצמו טרם ידע, עד כמה ניסית הייתה היוותרותו בארצות החיים. לאחר סיום אכילת הערב, כאשר ביקש לשכב מעט לארץ ולחטוף תנומה, פשט את בגדו העליון בו היה לבוש במהלך היום, ולמרבה החלחלה גילה נקב קטן ועגול מתנוסס בחזית הבגד על יד הכפתורים... גודלו ומראהו של הנקב היו מוכרים להחריד: הרי זהו נקב של קליע האויב! הוא מישש את כותנתו שעל בשרו, מצומרר כולו, וחש, לגודל הבעתה, שאף היא מנוקבת כנגד הלב - - -

חסר נשימה תחב את ידו מתחת בגדו, ושלף משם את השמירה! היקרה שהרבי העניק לו. בו ביום שהרבי העניק לו את המצה, עמד ועטפה במספר עטיפות בד זו על גב זו, ולאחר שהייתה עטופה היטב היטב, קשר אליה שרוך ולבשה על צווארו מתחת בגדיו, כנגד לבו. עתה משך החוצה את הצרור בתנועה חדה, ולא האמין למראה עיניו:

העטיפה הייתה מנוקבת בנקב עגול ומדויק, ומבעד לנקב בצבצה המצה הקדושה, כשהיא עומדת בשלימותה - - - משמע, המצה הצילה אותו ממות בטוח!

מפקדיו וכל חברי הפלוגה שנזעקו לקול צעקתו, הביטו נדהמים במחזה הנסי, וזקפו אצבע תמהה השמימה. "אין זה כי אם אצבע אלוקים, ומעשה נסים הוא זה", הפטירו בהתפעלות.

החייל היהודי סיפר להם כיצד הגיע קמע הפלא לידו, ושם שמים נתקדש מאד באותה שעה. כעבור ימים התפרסם הסיפור בעיתונות המדינה, והכל ידעו כי יש אלוקים בישראל, ולו עבדים נאמנים, מנהיגי הדור עושי פלא.

העטור משני צדיו בזקפים חמורי סבר. הראו להם היכן צריפם, והודיעו להם קצרות כי בעוד מחצית השעה עליהם להתייצב למסדר ראשון, כשהם לבושים במדי הצבא ובידיהם רובים.

עוד באותו היום לימדם חייל וותיק כיצד מפעילים את הרובים שקיבלו, וכעבור יומיים כבר הועלו על מרכבות, ונשלחו אחר כבוד אל החזית המדממת. לא הועילו כל טענותיהם ומענותיהם

מהרה במגויסים החדשים, וזו פתחה בנסיעה מהירה על פני השדות הצחיחים. לאחר נסיעה ממושכת הגיעו אל מחנה צבאי סגור, ונכנסו מבעד לשער הברזל

דולה ומשקה

ערכים בעבודת הבורא מפי ספרים ומגידים מענייני הזמן

וציווית את ברכתי

ביאורים על מאמרו הנודע של הרבי ר' זושא זי"ע

וכי תאמרו מה נאכל בשנה כו' וציווית את ברכתי לכם כו'.

בשם אחי החסיד המפורסם (הרבי ר' זושא מאניפולי זי"ע), ויש לדקדק היות שהתורה יצאתה בבאן מדרכה שדרך הקרא לכתוב איזה יתור לשון בפסוק אפילו אות א' ועל ידי זה מתורץ כמה קושיות, אבל הקשיא לא נכתב בעצמה בתורה, וכאן נכתב הקושיא בתורה, וטוב היה שלא לומר כי אם 'וציווית את ברכתי' וממילא לא יקשה שום אדם לומר מה נאכל.

ונראה שהשם יתברך ברוך הוא כשברא את העולם השפיע מטובו צינורות מושכין שפע לצרכי בני אדם, ודרך השפע שלא להפסיק כלל, אלא כשהאדם נופל ממדרגתו ואין לו בטחון בבורא ברוך הוא המשגיח אמיתי הזן ומפרנס בריות בלי הפסק כלל אז עושה האדם ההוא במחשבתו ההיא אשר לא מטוהר פגם חלילה בעולמות עליונים ומתשיין כח פמליא של מעלה ר"ל ואז נפסק השפע חלילה וצריך השם יתברך ברוך הוא לצוות מחדש השפע שתלך כמו מתחילת הבריאה.

וזה הוא 'וכי תאמרו' כו', שהתורה מלמדת לאדם דרכי השם שיהיה שלם בבטחונו על אלוקיו ולא יאמר כלל מה יאכל, כי כאשר חלילה יפול מן הבטחון לחשוב מה יאכל הוא עושה פגם חלילה בהשפע ואטרחו כלפי שמיא לצוות מחדש. 'וכי תאמרו', פירוש כאשר תאמרו כך ואז תטריחו אותי וציווית כו' אלא לא לתנהגו כך ותבטחו בה' בכל לבבכם ואז תלך השפע בלי הפסק כלל תמיד לא יחסר כל בה.

(נועם אלימלך, בהר)

אין הפרש בין נס לטבע

ביאור הדברים (למאמרו של הר"ז) דמה קושיא היא זו מה נאכל, מאן דיהיב חיי יהיב מזונא? אך כי אם יהיה קיום בני" ע"פ נס, ואין כל הדורות ראוי לנסים, לכן יאמרו מה נאכל. והתירץ, שיהיה בדרך ברכה וברכה היא קצת בטבע. אך באמת צריכין בני" לידע כי הנסים והטבעים הכל אחד ובאמת אין נס גדול ונפלא כמו הטבע שהוא הגדול שבנפלאות המושגים לנו. ואז כשזו האמונה מתברר לבני", אין עסק להיות ניזון ע"פ נס. (שפת אמת)

ביאור לרבי השפת אמת

במדבר היה להם מ' שנה מן מפני שלא שאלו מה נאכל, ואילו לא היו שואלים כאן היה בדרך נס למעלה מן הטבע. שזה החילוק בין נס לברכה. ברכה צריכה שיהיה לה על מה לחול, כענין שאיתא אוכל קמעא והוא מתברך במעיו, ונס הוא למעלה מן הטבע, אצל שמואל כתיב 'איך אלך ושמע שאלו והרגני', אילו לא היה שואל ג"כ לא היה נהרג, ורק מכיון ששאל היה צריך להיות כמו שכתוב שם עגלת בקר תקח בידך וגו'. (אמרי אמת)

המשך בעמ' הבא <<<

מעמד 'ליל ל"ג בעומר' עתיד רגש והתעוררות נערך על ידי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א עבור כל קהל עדת החסידים, בתפילות וזמירות ובשיחת קודש

הדליק את ל"ג הנרות כמנהג רבוה"ק לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. בהמשך עבר הרבי שליט"א לפני התיבה ברגש קודש, ובקול גדול - שהפך לשלהבת התלהבות עם הגיעו לסדר ספירת העומר. לראשונה השנה החרו החזיקו מאות חסידים יחד עם רבינו שליט"א את ה'ספירה' היקודת כנוסח רבותינו, ושעה ארוכה התמשכו התחינות הנרגשות בהשתפכות הנפש ובהתעוררות הלב.

עם סיום התפילה השתרה דממה, שנחטכה באחת על ידי גדול וקמאי של שירת 'בר יוחאי נמשכת אשריך' בניגונו המרטיט של הסבא קדישא ז"ע. רבינו שליט"א עמד בהיכלו ופניו להיכל ארון הקודש, מסביבו ניצבו אבות לילדי חלאקה ובניהם הרכים, לצד בני המשפחה הקרובה, ויחד עם מאות המאזינים לשידור החי ניגנו את הפיוט המיוחס לכבודו של התנא האלוקי.

בהמשך ניגנו את הזמר בניגון המקובל בתפוצות ישראל, ואחרי כן שרו בעוז ותעצומות את מאמר המשנה "אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל". נהרות של טהרה עברו על מאות החסידים לשמע התיבות "לפני מי אתם מטהרים ומי מטהר אתכם", ורגליים נישאו להם בריקוד, איש איש בביתו, לקול צלילי הזמרה הנלהבת. שאר הפיוטים נוגנו אף הם בפני רבינו שליט"א על ידי המנגנים המסורים שעמדו על משמרתם, ובד בבד ניגשו חתני החלאקה אבות ובנים, לקיים מנהג ישראל תורה של תגלחת הראש. הרבי שליט"א גזז לכל נער את מחלפות ראשו, חינכו במצוות ציצית וכיסוי הראש, והעתיר ברכות נלבבות לילד ולהוריו.

אל שיאו הגיע המעמד לאחר סיום עריכת ה'חלאקה', עת הושלך הס בהיכל, ומרן אדמו"ר שליט"א החל לשאת את דברות קודשו. בדברים חמים היוצאים מלב טהור ייחד רבינו שליט"א את הדיבור אל כלל החסידים המאזינים למעמד, והרעיף טללי תורה על נפשות עייפות, עם פרקי חיזוק והתעוררות הנוגעים לשעה ולזמן. בין השאר עורר רבינו שליט"א על חיזוק כבוד בית הכנסת, ויעץ לכל אחד ללמוד הלכות קדושת בית הכנסת שבשולחן ערוך או"ח, לשם התחזקות בכבוד בית ה' ומורא מקדש. ברכת הקודש בזכות התנא האלוקי שאמר 'כול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין' נשלחה מעומקא דלבא לכל החסידים והמקושרים ובני ביתם, וכך נעל לו המעמד העילאי ואפוף רגשות הקודש, בתקווה איתנה לעלות ולהיראות בקרוב כולנו כאחד בבית חיינו.

שעות מרוממות של הסתופפות בצלא קדישא היו מנת חלקם של קהל אנשי שלומינו בכל אתר ואתר, במהלך ליל ל"ג בעומר החולף. לאחר שבועות ארוכים שעדת החסידים השתוקקה לשמוע את קול ה' בהדר בתפילה זמירות לק-ל חי ובעבודת עריכת השולחן אשר לפני ה', זכו שלומי אמוני עדתנו להתחבר לטהור לכבוד הילולא קדישא דרשב"י, ולהשתתף בהאזנה למעמד ליל הילולא מהחל ועד כלה.

התרגשות נרשמה בבתי אנ"ש כבר בתחילת השבוע, כאשר אל בתי החסידים נשלחו, כמחווה מיוחדת מאת מרכז מוסדותינו, שיירי פיסות מצה שמורה של אפיקומן מסדר 'פסח שני' של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בצעד יוצא דופן ייחד רבינו שליט"א שיירי מצה במיוחד עבור קהל אנ"ש, שלנוכח המצב נבצר מהם להשתתף בעריכת הסדר פסח שני כנהוג בחצרות קודשינו, וכך עשו את דרכם מאות שקיקי מצה אל בתי אנ"ש בכל מקומות מושבותיהם, לברכה ולשמירה עליונה. את השולחן הטהור בשנה זו ערך אדמו"ר שליט"א בנוכחות בני המשפחה בלבד, אך את מצת האפיקומן דאג לשגר במיוחד לכל אחד ואחד, שלא יגרע חלקו של איש.

לעריכה המיוחדת שנשלחה לכל בית, צורף קונטרס מיוחד שי"ל לאור ע"י מרכז המוסדות, ובו בשורה מרנינה שריגשה כל חסיד ומקושר: "בליל ל"ג בעומר ייערך מעמד ההדלקה כנהוג... מילים אלו באו כמים קרים על נפש עייפה, ועוררו גלי ציפיה בקרב החסידים לקראת המעמד. אמנם ייאלצו להסתפק בשמיעה מרחוק, אך מה בכך, העיקר שניצני ההתחדשות מתחילים לנצנץ.

לקראת המעמד המיוחד שנערך השנה ללא נוכחות הקהל, שיגרה כאמור הנהלת המוסדות קונטרס ובו זמירות ופיוטים שיושרו במעמד, לצד מנהגי קודש מרבותינו לימי ל"ג בעומר. סדר היום פורסם הן בכתובים והן באמצעות הודעות טלפוניות שנשלחו לכל בית, וכך, בליל ל"ג בעומר בשעה היעודה נכחו מאות חסידים על גבי קווי הטלפון המתוגברים של 'קול נדבורנה', נכונים לקלוט כל הגה שישמע בהיכל בית המדרש הגדול.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א נכנס לבית המדרש לתפילת ערבית, ומקודם פנה

» » המשך דולה ומשקה

סוד הנסיעה לצדיק הדור

ואפשר לאמר (עפ"י מאמרו של הרבי ר' זושא) שזה הסוד לנסוע תמיד לצדיק הדור [כל איש במקום שלבו חפץ, כי ודאי הוא משורש נשמתו כידוע], כמו שראינו שכאשר אחד מחוסר פרנסה ובא להצדיק, מיד יצמחו לו ישועה, או בשאר עסק הנצרך לאדם יושע ע"י הצדיק, כי מחמת שנפל מאמונתו ומהבטחון נסתמו צינורות השפע שלו, וכמבואר גם כן ברמב"ם (מורה נבוכים ח"ג פרק נ"א) אמונה והשגחה נקשרים זה בזה ירצה אם הוא חזק בהאמונה, יש לו השגחה פרטיות ביותר משמים, ואם אין לבו חזק באמונה כראוי אזי אינו מושגח כ"כ, לכן כאשר נוסע להצדיק ע"י תפלותיו הקדושים נפתחו צנורות השפע ומתקן אותם. (בית יעקב)

מפי אליהו הנביא

הלעכוזיער הזקן ז"ע היה אומר המאמר וכי תאמרו וכו' בשם הרבי ר' אלימלך ז"ע, שאמרו בשם הרבי ר' זוסיא ז"ל, והוסיף ואמר כי הרבי ר' זושא אמר את הדברים מפי אליהו הנביא כחור לטוב. (באר אברהם)

הכל הוא מצד החסד

יש להבין דלכאורה השאלה 'מה נאכל' היא שאלה כהוגן, כי אדם שואל במר לבו 'הן לא נזרע ולא נאסף', פ"ל לא פעלנו מאומה בעבודת הבורא ית' ממה שאנו צריכים לעובדו, ואם כן באיזה זכות יהיה לנו לאכול.

אבל באמת לא צריך לשאול זאת, דהא כל הברואים שבעולם אינם כדאים לתת להם את אכלם אלא שהשי"ת הוא נותן בחסד, א"כ יכול לעשות עמו חסד ג"כ. ואדרבה, גריעות הוא זה השאלה, שמראה שהוא אינו רוצה בחינם אלא מה שמגיע לו מצד הדין, וזה שקר מוחלט כי לשום אדם אין חייב לו כלום, ולכן מחמת שאלה זו צריך ציווי מחדש על הברכה. (חשבה לטובה)

לזכר עולם יהיה צדיק

מרן הרה"ק
רבי אליעזר זאב זצוקללה"ה
מקדעטשניף

בן מרן הרה"ק רבי מאיר זיע"א
ליומא דהילולא כ"ז אייר תש"ד
זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

נדבת ירידנו הנכבד
הר"ד מרדכי שפר הי"ו
לדגל שמחת היכנס בנו
הבחור שמעון ג"י
בעול תורה ומצוות
יה"ד שיזכה לעלות מעלות
רמות בתורה ובמצוות
כשאפת הוריו ומוריו,
יתעבדי לאילנא דרבא
בכרם בית ישראל

מזלא טבא וגדיא יאה
שלוחה בזאת ברוב שמחה
והוקרה אל ירידנו המסור, נאמן
לקדישי בית המדרש ולדווחת
המתפללים בחפץ לב, מסייע
לכל אדם בסדר פנים יפות
הרה"ח שמעון
גרטשנקורן הי"ו
לדגל השמחה השוויה במעוט
באירודשי הבת תחי' עב"ג
בשעטומ"צ

יה"ד שהיווג יעלה יפה לקשר
של קיימא אל לבנין עדי עד, ויזכו
לבנות בית נאמן בישראל עם
דורות ישרים מבורכים
בידידות עון
נבאי בית המדרש הגדול

ברכת מזל טוב נאמנה

ליירדנו היקד ברוך הכשרון העומד לימן המערכת בעצה

ובמעש ברוב תבונה ודעת

הרה"ח שמעון גרטשנקורן הי"ו

לכבוד שמחת אירודשי הבת תחי' עב"ג בשעטומ"צ במזל טוב

יהי רצון שיזכו לייסד את ביתם על אדני התורה והמסורה ברוך

החסידות הצרופה, עם דורות ישרים מבורכים וכל טוב, וידו

מהם הוריהם רוב תענוג שמחה ונחת

בידידות עון

מערכת "נדברה נא"

נדבת ירידנו הנכבד

הרה"ח ר' יצחק אויסטרוליץ הי"ו

לכבוד שמחת הילולת הנכד,

בן לבנו האבדך הר"ד חיים הי"ו

יה"ד שיזכו אביו ואמו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים,

וידו ממנו הוריו וקניו רוב נחת וקדושה